

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
АДМИНИСТРАЦИЯ НА
МИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

Към № 01.01-49
София, 10 октомври 2017 г.

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА КОМИСИЯТА
ПО ТРУДА, СОЦИАЛНАТА И ДЕМОГРАФСКАТА
ПОЛИТИКА НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

Г-н Хасан Адемов

Уважаеми господин Адемов,

На основание чл.13, ал.6 от Правилника за организацията и дейността на съветите за тристранно сътрудничество, приложено Ви изпращам извлечение по т.1 от Протокол № 17 от 28 септември 2017 г. на Националния съвет за тристранно сътрудничество за обсъждане на проект на Закон за допълнение на Кодекса на труда, № 754-01-50, внесен от Диана Йорданова, Павел Шопов, Светлана Ангелова, Драгомир Стойнев, Крум Зарков, Дора Христова, Албена Найденова, Хасан Адемов, Александър Сабанов и Елхан Кълков.

Приложение: съгласно текста

Секретар на Националния съвет за
тристранно сътрудничество:

(Емилия Кръстева)

ЕК/МК

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

НАЦИОНАЛЕН СЪВЕТ ЗА ТРИСТРАННО СЪТРУДНИЧЕСТВО

ИЗВЛЕЧЕНИЕ

ОТ

ПРОТОКОЛ № 17

от заседанието проведено на 28 септември 2017 г.

ДНЕВЕН РЕД

**ИЗРАЗЕНИ СТАНОВИЩА И
РЕШЕНИЯ**

1. Проект на Закон за допълнение на Кодекса на труда, № 754-01-~~40~~ внесен от Диана Йорданова, Павел Шопов, Светлана Ангелова, Драгомир Стойнев, Крум Зарков, Дора Христова, Албена Найденова, Хасан Адемов, Александър Сабанов и Елхан Кълков.

Членовете на НСТС не постигнаха единодушие по предлаганите промени в Кодекса на труда.

Бяха изразени следните становища и бележки:

От страна на работодателските организации:

АИКБ

Разглежда законопроекта като израз на загриженост към работниците и служителите, които по някаква причина не са получили навреме възнагражденията си и проявява на добра воля за решаването на проблема, без това да води до създаването на нови, по-големи проблеми, т.к. това не е някаква извънредна ситуация, която да изисква извънредни мерки. Разликата между платените и забавените заплати е 1:1000, а тенденцията е към намаление на това отрицателно явление.

Категорично осъжда това отрицателно явление, което петни името на българския предприемач и заявява, че в редиците на Асоциацията няма такива работодатели и никога няма да бъдат приети за нейни членове.

Счита, че това са конкретни проблеми, чиито решения трябва да се

търсят за всеки отделен случай, а не с решения, които водят до източване на Фонда за гарантиране на вземанията на работниците и служителите (ФГВРС), до замразяване на търговския оборот, до източване на банки.

Прави следните бележки:

- Подкрепя промените в §1 за уточняване на сроковете за изплащане на обезщетенията и последиците от неплащане в срок;

- Не подкрепя предлаганите промени с §2 и §3, т.к. това нормативно решение излиза извън обхвата на инспектирането на труда;

- Не възразява срещу предложеното в §4;

- Има принципно възражение по предложената промяна в §5 – влезли в сила предписания на органи на ГИТ да са извънсъдебно изпълнително основание, т.к. определянето на вземането по размер е прерогатив само и единствено на съда. Приемането на това предложение ще създаде много проблеми от правно приложен характер.

- Не подкрепя §6. Счита, че заместването на фигурата на управителя със съдружници/едноличен собственик на капитала нарушава основни търговско правни принципи – отделянето на собствеността от мениджмънта и ограничената отговорност при ООД. Поставя въпроса защо се визира само тази правна форма, без да има аналогични предложения за другите търговци по ТЗ.

- Разбира, че промяната по §7 цели разширяване на достъпа на хората до средствата на ФГВРС и не възразява срещу приетият на първо четене срок.

- Предлаганите с §8 от Преходните

и заключителни разпоредби промени в Закона за обществените поръчки не отчитат възможността потенциалния кандидат да има временни затруднения, поради което забавя изплащането на възнагражденията. Тези затруднения може да се дължат на забавени плащания към него от страна на възложител за изпълнена предходна поръчка. Така кандидатът бива наказан за дължимо към него плащане и има за резултат задълбочаване на затрудненията на предприемача и улесняване на фалита на жизнеспособни предприятия. Предлага да се обмисли възможността, в случай на изрично декларирано съгласие на работниците/служителите за участие на фирмата в конкретна процедура за възлагане, законът да допуска това.

По предложенията на Омбудсмана на Република България – не подкрепя предложенията в § 6 и § 7, т.к. противоречат на Директива 2008/94/ЕО, относно закрилата на работници и служители в случай на неплатежоспособност на работодателя. Освен това с предложенията по §6, ФГВРС се товари с неприсъщи допълнителни разходи, а разбирането, че друг ще плаща е мотив за противоправно бездействие на длъжника.

БСК

Подкрепя казаното от АИКБ, изложено и в писменото становище на камарата.

Смята, че генезиса на това явление е валутния борд. Статистиката показва, че държави, които упражняват фиксиран валутен курс, особено у нас, където се упражнява рестриктивен курс на валутен борд вече 20 г., задълженията на бизнеса са значителни.

Счита, че проблеми има и то не само в частния бизнес, но и в

общинското здравеопазване, където се появява и проблема с размера на минималната работна заплата и "класа" за прослужено време, при което заплащането на санитарите се доближават до заплатите на новоназначените лекари. Така задълженията, които натрупват тези болници, фактически доближават трудовете им разходи. В тази връзка предлага да се преразгледа и текста, който позволява да се забавя 60% от заплатата. Не отрича проблемите и не гарантира, че в Камарата няма такива членове, но счита, че за решаването им е необходимо по-задълбочено проучване и съгласие между социалните партньори.

Обръща специално внимание на текстовете свързани с промените в ЗГВРС, които не подкрепя. Счита, че сега действащия закон изцяло отговаря, както на общите изисквания на Директива 2008/94/ЕО, така и на нейния чл.4, §2 по отношение на минималния период от 3 месеца, за който гарантиращия орган изплаща дължимите вземания. Нещо повече, гарантирания размер от 6 заплати, значително надвишава действащите размери, прилагани в други държави. Допълнителен аргумент в тази насока са и предложенията за прекомерно увеличение на периода за прекратяване на трудовото правоотношение, спрямо датата на откриване на производството по несъстоятелността, вкл. неговото отпадане като предварително изискване, очевидно продиктувано от дефектите в процедурите по търговската несъстоятелност. Изчерпателният сравнителен анализ на МОТ за действащото законодателство и практика в държавите членки на МОТ в случаите на неизплатени заплати при несъстоятелност на работодателя показват причините за въвеждането на отделен гаранционен режим за вземания на работници и служители, защо те не са

поставени на първо място при удовлетворяване на масата на несъстоятелността, където е нормално да се очаква да бъдат поставени в тази поредност. В случай на приемане на предложенията на Омбудсмана, г-жа М. Манолова и на народния представител, г-жа Св. Ангелова, за отпадане на предварителното условие за достъп до гарантираните вземания, обвързано с времевата продължителност на прекратяване на трудовото отношение, спрямо датата на откриване на производството по несъстоятелност, предлага да се обмисли частично съкращаване на броя на дължимите месечни възнаграждения. Предложенията, надхвърлящи значително рамките на Директивата и Конвенцията на МОТ, създават риск за прокарване на допълнителни канали за източване на средства от ФГВРС от т.н. „клошарски“ фирми, от влизане в сговор с работници, поставени под икономически натиск, както и от последващо увеличение на данъчно-осигурителните задължения върху коректните работодатели и осигурители. Проблемът с гарантираните вземания е свързан с дефектите на процедурата по обявяването на несъстоятелността и не може да се иска от ФГВРС да разреши нейните проблеми.

БТПП

В писменото становище позициите на Палатата, се покриват с изказаните от АИКБ и БСК.

Специално възразява срещу новите правомощия на ГИТ, промените в Търговския закон, които нарушават основни принципи на дружественото право, разширяването на обхвата на лицата по отношение на ползването на обезщетение от ФГВРС без наличието на разчети как ще се отрази това на фонда.

Признава, че има проблеми и счита за похвална инициативата на

законодателния орган за решаването им, но смята, че с конкретните действия на синдикати и работодатели, членуващи в национално представителните работодателски организации, тези проблеми могат да се решат за всеки конкретен случай.

Направените предложения за промяна в законодателството за решаване на проблема с неизплатените заплати изисква тези предложения да засягат и да решават конкретния въпрос, а не по ограничителен или забранителен начин да засягат коректните работодатели. От друга страна предложенията за решаването на конкретни казуси не бива да нарушават основните принципи на правото.

КРИБ

Не подкрепя §§ 2,3, особено 5,6,7 и 8. Заявява, че аргументацията, изложена в писменото становище, е изключително правна и е изцяло в духа на казаното до този момент. Конфедерацията е категорична, че предлаганите промени няма да доведат до решаване на проблемите с вземанията и обезщетенията.

ССИ

Не подкрепя предлагания проект за изменение и допълнение на КТ. Би подкрепил изменение на Закона за гарантиране вземанията на работниците и служителите при несъстоятелност на работодател и на Търговския закон с отделни закони, включващи други промени, наложени от изменените обществени отношения.

Изразява принципно възражение на практиката при промяна на един закон да се правят промени в редица други закони без пряка или логическа връзка с изменението на конкретния закон. Възразява срещу предлаганото изменение, което представлява конкретизиране на хипотези, вече регламентирани по-общо в закона и на

практика представлява дотълкуване на закона.

В писменото становище на Съюза са направени конкретни бележки по предлаганите промени.

От страна на синдикалните организации

КТ“Подкрепа“

Законопроекта е внесен от група народни представители, които принадлежат към целия политически спектър на представителство, което означава, че е промените са продиктувани от лошите практики на отделни некоректни работодатели. Целта е допълнителна защита на работниците и ефект върху държавния бюджет и бюджетите на НОИ и НЗОК. Присъединява се към становището на председателя на съвета, че независимо от „минималния“ дял на неизплатените трудови възнаграждения на фона на целия обем на трудовите възнаграждения, личната съдба на всеки не получил заплата и неговото семейство трябва да е във фокуса на обществото.

Принципно подкрепя направените предложения и в писменото си становище прави някои бележки и предложения.

Относно предложението за ограничаване правото на фирми, които имат задължение към своите работници и служители да не се допускат до обществени поръчки, счита че както държавата е гарантирала своето изискване да не допуска до публични средства фирми, които нямат задължения към местните данъци и такси, към данъци, към осигуровки, по същия начин държавата би трябвало да се погрижи и за интереса на българските граждани, които формират целия обем от средства, които могат да бъдат използвани като средства за обществени поръчки.

КНСБ

Заявява, че 30-те млн.лв. неизплатени заплати, цитирани от страна на работодателските организации, са установени от годишните проверки на ГИТ за около 40 000 предприятия, регистрирани в НСИ, при регистрирани над 360 хил. търговски субекти, т.е. за над 300 хил. фирми никой не следи и не знае какво дължат на персонала във всеки конкретен момент. Единствено в края на годината от справките, които фирмите подават на статистиката се вижда моментната снимка за годишните задължения - неизплатените заплати са 30 млн. лв., а изплащаните заплати не са 30 млрд. лв., а 25-26 млрд. лв.

Счита, че проблема с неизплатените трудови възнаграждения трябва да се уреди в пълнота, така както са внесени в НС от Омбудсмана и КНСБ – 10 параграфа, които обхващат промени в седем закона: КТ, ГПК, ТЗ, Закона за гарантиране на вземанията, Закона за обществените поръчки, Закона за задълженията и договорите, Закона за особените залози. В законопроекта на народните представители липсва такава комплексна регулация на проблема, поради което продължават да се внасят нови предложения, нови редакции. Това няма да реши проблема с не плащането на работни заплати. Счита, че част от редакциите са непрецизни и обосновава това в писменото си становище. Това ще създаде проблеми в практиката, поради което приема и оценява с известни съмнения реалния принос от тези промени.

С предлагания законопроект остават нерешени няколко проблема:

- по чл.417 от ГПК – настоява, че предложението на Омбудсмана и синдиката е по-добро, улеснява процедурата и не намесва съда, т.к. предлаганата нова т.10 в чл.417 от ГПК

(извлеченията от ведомостите за заплати, с които се установяват задълженията на работодателите за паричните вземания на работниците и служителите, произтичащи от трудови правоотношения), кореспондира със задължението на работодателя по чл.128, т.3 от КТ (да издава при поискване извлечение от ведомостите за заплати на изплатените или неизплатени трудови възнаграждения и обезщетения). Т.е. ГПК само трябва да признае, че извлечението е необходимия документ. На мнение е, че във видоизменената редакция е необходимо да се предвиди процедура за уведомяване на работниците със забавено плащане на заплати.

- в ТЗ - счита, че с отхвърлянето на предложението да не се допуска прехвърлянето на фирми и дялове от тях, когато има неплатени задължения по трудово осигурителни отношения с работниците, с неприемливи мотиви, ще продължи практиката за прехвърляне на фирми на лица, които нямат представа за какво става дума.

- приема мотивите на работодателите, относно Конвенция № 173 на МОТ и Директивата на ЕС, но счита че има и компромисно решение – държавата чрез НОИ или НАП (въпрос на преценка) да се легитимира като страна, която да поиска несъстоятелност при неизплатени заплати, след което да влезе във функциите на кредитор и да се възмезди от фонда за вземания на работника в случай на несъстоятелност. Това ще създаде допълнителна защита на работника без да се нарушава търговската логика и без възможности за злоупотреби.

- настоява за преместването на работниците по-напред в редицата на

кредиторите за да стигнат и до тях плащания, т.к. ФГВРС има лимит за плащане.

- по принцип подкрепя промените в ЗГВРС, които ще облекчат достъпа на повече хора, чиито работодатели са в открито производство по несъстоятелност. Синдикатът предлага да се даде възможност с натрупания във ФГВРС капитал да се подкрепи не плащането на заплати в случаите на временни затруднения на бизнеса, т.к. целта не е фалит на жизнеспособните фирми или източването на фонда. Счита, че и Конвенцията на МОТ и Директивата на ЕО го позволяват. Отварянето на Фонда за подпомагане на бизнеса се използва в редица източно европейски държави .

- предлага сроковете в чл.228, ал.3 да бъдат прецизирани или отменени, така че да се даде възможност едно вземане, заплата или обезщетение да се изплаща към момента на неговото възникване и в момента, в който работодателят е задължен да го стори.

**Становищата на КНСБ,
КТ“Подкрепа“,
АИКБ, БСК, БТПП, КРИБ, ССИ и
стенографския запис са неразделна
част от този протокол.**

Вярно,

**СЕКРЕТАР НА НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ
ЗА ТРИСТРАННО СЪТРУДНИЧЕСТВО:**

ЕК/МК

(Емилия Кръстева)